

Jastrzębie Zdrój 23-02-2017r

E. P.

Senat Rzeczypospolitej Polski

Kancelaria Senatu
ul. Wiejska 6
00-902 Warszawa

PETYCJA

*S. Jastrzębie petycji
20.03.2017*

Działając na podstawie art 2.1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (dz.u.2014 poz. 1195 ze zm.) zwanej dalej ustawą o petycjach, działając w imieniu własnym na podstawie art. 2.2 pkt. 2 ustawy o petycjach oraz działając w interesie publicznym na podstawie art 2.2 pkt. 1 ustawy o petycjach wnoszę:

-o podjęcie inicjatywy legislacyjnej w zakresie ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (dz.u.2003 nr 228 poz. 2255 ze zm.) w celu podwyższenia emerytury otrzymanej po rencie z tytułu częściowej niezdolności do pracy do wysokości najniższej emerytury dla opiekunów będących rodzicami osób niepełnosprawnych od urodzenia.

reprezentująca autorów petycji wnosi o sfinansowanie z budżetu brakujących składek na FUS najstarszym opiekunom, którzy pobierają emeryturę częściową 75% najniższej emerytury oraz wnoszą o wprowadzenie do ustawy o świadczeniach rodzinnych art.17 ustępu o treści :

*"za opiekuna, którego świadczenie emerytalne jest niższe od najniższej emerytury samorząd opłaci składki emerytalne umożliwiające nabycie uprawnień emerytalnych w co najmniej minimalnej wysokości."

UZASADNIENIE

Petycja ma na celu zlikwidowanie dysproporcji w wysokości świadczeń emerytalnych pobieranych przez opiekunów-rodziców osób niepełnosprawnych, z uwagi na rodzaj uprawnienia, z którego korzystał dany opiekun rezygnując z pracy na rzecz wykonywania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem

Petycja głównie dotyczy najstarszej grupy – matek 60 plus, opiekunek niepełnosprawnych od urodzenia, obecnie dorosłych dzieci niezdolnych do samodzielnej egzystencji, pobierających emeryturę częściową z urzędu / po rencie, dawna III grupa / w

kwocie niższej od najniższej emerytury obecnie 676,75 zł a od marca 2017 w kwocie 750zł brutto.

W aktualnym systemie prawnym opiekunowie niepełnosprawnych od urodzenia obecnie otrzymujący świadczenie pielęgnacyjne w kwocie 1406 zł mają opłacane z budżetu składki emerytalne przez okres 20-25 lat który umożliwi im uzyskanie co najmniej minimalnej emerytury. Opiekunowie na wcześniejszych emeryturach z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem, od marca br. otrzymają minimalną emeryturę 1000zł. brutto bez względu na wiek.

Korzystne regulacje nie objęły najstarszych opiekunów-rodziców niepełnosprawnych od urodzenia pobierających świadczenia emerytalne po rencie /dawnej III gr.-niepełnosprawność lekka/ powodując kolejny podział w grupie opiekunów i jest odbierane jako odmienne traktowanie podmiotów, które znajdują się w podobnej sytuacji faktycznej.

Cechą wspólną opiekunów dzieci niepełnosprawnych od urodzenia jest znaczące utrudnienie lub niemożność podjęcia i kontynuowania pracy zarobkowej przez opiekuna, najczęściej matkę, co przyniosło skutek w postaci nie spełnienia wymogów koniecznych do uzyskania pełnej bądź godziwej emerytury.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. poz. 559) wprowadziła wyższe kwoty świadczenia pielęgnacyjnego na najbliższe lata. **Opiekunowie przebywający na rentach oraz innych świadczeniach wymienionych w art 17.5 .1 lit.a ustawy o ś.r. z których można było zrezygnować, w zdecydowanej większości zrezygnowali z pobieranych świadczeń na rzecz znacząco wyższego świadczenia pielęgnacyjnego i ponieważ za świadczeniem pielęgnacyjnym podąża również opłacanie składki emerytalnej przez budżet państwa ,mogą oni uzupełnić brakujące lata składkowe do minimalnej emerytury.**

Jednak nie mogli i nadal nie mogą tego zrobić opiekunowie, którzy przed 2014 r. ukończyli 60 lat / kobiety/ i już byli na emeryturach tj.głównie matki urodzone przed 1954r. Przeszkodą w uzyskaniu prawa do uzupełnienia brakującego okresu składkowego stał się więc również wiek opiekuna. Problem dotyczy głównie opiekunów w wieku powyżej 64 lata.

Sytuacja najstarszych matek opiekunek na emeryturach częściowych/ 75% najniższej emerytury/ wobec sytuacji opiekunów, którzy nigdy nie podjęli aktywności zawodowej lub z niej zrezygnowali a obecnie pobierają świadczenia zapewniające im co najmniej minimalną emeryturę, jest rażąco dyskryminująca i wskazuje na nierówność wobec prawa wynikającą z rodzaju uprawnienia, z którego korzystał dany opiekun rezygnując z pracy na rzecz wykonywania opieki nad niepełnosprawnym dzieckiem.

Kolejne zmiany w Ustawie o świadczeniach rodzinnych po 2014 r. praktycznie wypchnęły najstarszych opiekunów z systemu wsparcia i proces ten nadal trwa np. w zapowiadanej reformie emerytalnej, która zakłada odebranie emerytur osobom, które nie mają przepracowanych 15 lat składkowych. Zmiana taka dotknęłaby matki opiekunki, które nie były w stanie wypracować 15 lat ale pracowały np. 10-12 lat a następnie skorzystały z prawa do renty chorobowej / inwalidzkiej a dalej, po osiągnięciu wieku emerytalnego, otrzymały emeryturę z urzędu w wysokości 75% najniższej emerytury.

Rezygnacja z pracy oraz niepodejmowanie pracy podczas przebywania na rencie wynikały wprost z priorytetowej konieczności zapewnienia opieki niepełnosprawnemu dziecku. Szczególnie dotkliwa w wymiarze materialnym i psychicznym jest sytuacja opiekunów na emeryturach częściowych, którzy w przekazie publicznym identyfikowani są z grupą tzw. marginesu społecznego "któremu nie chciało się pracować". Przyczyny dla których wiele matek niepełnosprawnych dzieci nie może być aktywna zawodowo nie ustały, lecz dziś państwo w wieloraki sposób wspiera opiekunów. Najstarsze matki nie miały wsparcia. Radziły sobie korzystając z dostępnych systemów pomocy a jednym z nich było korzystanie z prawa do renty jeśli zaistniały przesłanki zdrowotne. Dziś mają 64 i więcej lat, sprawują opiekę od 35-45 lat. Mają 608 zł netto emerytury. Państwo o nich zapomniało wykluczając je ze wszystkich dokonanych w ostatnich latach korzystnych dla opiekunów zmian. Ponadto w przypadku jeśli rząd zdecyduje się zrealizować dodatek uzupełniający do wysokości świadczenia pielęgnacyjnego- dla opiekunów na emeryturach i rentach- problem opiekunów na emeryturach niższych od najniższej emerytury ponownie zaistnieje, ponieważ dla nich taki dodatek musiałby być wyższy- obecnie różnica pomiędzy świadczeniem pielęgnacyjnym a ich emeryturą wynosi 800zł.

Demokratyczne państwo prawa winno służyć swoim obywatelom, celem realizacji zasad sprawiedliwości społecznej, szczególnie osobom, które w niezawinionych okolicznościach, rezygnując z pracy podjęły się opieki nad niepełnosprawnym członkiem swojej rodziny.

Proponowane rozwiązanie będzie rodzić koszty dla budżetu państwa. ZUS podaje, że jedynie ok.70 tys. osób w Polsce pobiera emerytury niższe od najniższych. W tej liczbie znajduje się niewielki procent opiekunów.- rodziców osób niepełnosprawnych i wymagających stałej opieki od urodzenia. A więc koszt dla budżetu jest znikomy.

Proponuje się, aby ze względu na nie istniejącą w systemie i nie dającą się policzyć liczbę opiekunów na emeryturach niższych od najniższej ew. zmiany dokonywane były na wniosek opiekuna legitymującego się orzeczeniem podopiecznego o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna w procesie jego leczenia i rehabilitacji, albo orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała: nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia.

E. P.

E.